

OKTATÁSI SEGÉDANYAG

*A tanyákon, kistelepüléseken élők
sérelmére elkövetett bűncselekmények
megelőzésére*

2016

Szolgálunk és Védünk

 ELBIR
Elektronikus Lakossági Bűnmegelőzési Információs Rendszer

TELEFONTANÚ

PROGRAM, HOGY

A BŰNÖK NE MARADJANAK BŰNYETLENŰL,

AZ ÁLLAMPOLGÁROK BIZTONSÁGBAN ÉLHESSENEK,

AZ ÚJABB BŰNCSELEKMÉNYEK BEKÖVETKEZÉSÉT MEGELŐZZÜK,

A RENDŐRSÉG MUNKÁJÁNAK EREDMÉNYESSÉGE TOVÁBB JAVULHASSON.

Hívja ingyenes számunkat, ha

- eltűnt vagy körözött személy, tárgy hollétéről van tudomása,
- rendőrségi felhívással kapcsolatban érdemi információval rendelkezik,
- bűncselekményről vagy abban részt vevő személyről akár csak részinformációval rendelkezik,
- folyamatban lévő bűnüggyel kapcsolatban kiegészítéssel, egyéb részlettel bír,
- gyermek- és fiatalkorúakat érintő bűncselekményekről értesült (kiskorú veszélyeztetése, pedofília, gyermekpornográfia stb.),
- vagyon elleni bűncselekményekről tud (rablás, csalás, silkkasztás, lopás, rongálás, zsarolás, orgazdaság stb.),
- kábítószerrel kapcsolatos információ jutott tudomására (országba behozatal, termesztés, értékesítés, terjesztés stb.),
- tudomása van környezet- vagy természetkárosításról.

Biztosítjuk a bejelentők névtelenségét, további segítséget adhatunk, mivel rendőrségi szakemberek várják a hívásokat.

a bűncselekményekkel kapcsolatos bejelentéseket.

Hétfőtől csütörtökig: 08.00-16.00 óra,

pénteken 08.00-13.00 óra között.

A BŰNMEGELŐZÉS ZÖLD SZÁMA

06-80-555-111

TELEFONTANÚ
RENDŐRSÉGI SZOLGÁLAT
1056 BUDAPEST, 89. SZ. ÚT

Vagyon elleni bűncselekmények megelőzése

Az elmúlt évek statisztikai adatainak tükrében az ismertté vált bűncselekményekből a legnagyobb részarányt a vagyon elleni bűncselekmények teszik ki. Ezen jogsértéseken belül legnagyobb számban lopás fordult elő.

Az ilyen jellegű bűncselekmények nagy része odafigyeléssel, körültekintőbb magatartással megelőzhető. Éppen ezért az ilyen jogsértések számának visszaszorítása érdekében fontosnak tartjuk a lakosság megfelelő tájékoztatását azon megelőzési praktikákról, melyekkel elkerülhető vagy mérsékelhető az esélye az áldozattá válásnak.

Az alábbiakban a legjellemzőbb vagyoneelleni bűncselekmények megelőzésére tesszünk ajánlásokat, melyeket az állampolgárok felé közvetítve csökkenthető ezen deliktumok elkövetésének kockázata.

Betöréses lopások megelőzése

Az ilyen jellegű bűncselekmények egy részének elkövetését elsősorban az óvatosság hiánya, a lakókörnyezet közömbössége, valamint a szükséges vagyonvédelmi eszközök és módszerek hiánya teszi lehetővé.

A bűnöző keres és talál, az ügyesebbje alkalmat teremt a bűncselekmény elkövetésére. Néha nagyon profi módon próbálnak a lehető legkisebb kockázatot vállalva minél nagyobb anyagi haszonhoz jutni.

Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy a legtöbb betörő, tolvaj az ajtón, ablakon át hatol be a különböző felhasználási célú (lakás, raktár, intézmény, stb.) épületekbe, így a nyílászárók védelme a legfontosabb! Ez persze vonatkozik az épület minden helyiségének (pince, padlás, kamra, garázs, stb.) ajtóira, ablakaira egyaránt. Az épület behatolás elleni védelme kettős célt szolgál. Egyrészt jelzi a betörő számára, hogy nem lesz könnyű dolga, tehát megelőzési funkciója van, másrészt feltartja a betörőt, esetenként olyan hosszú időre, ami már elegendő arra, hogy leplezzék, tetten érijék őt.

HOGYAN VÉDEKEZZÜNK?

A nyitott ajtók, garázskapuk vagy udvari bejáratok, amelyek nincsenek lezárva, egyenesen meghívást jelentenek a betörő számára. Ezért lakások esetén az ajtót és a kaput akkor is zárjuk be, ha otthon vagyunk. A régóta jól bevált vagyonvédelmi eszközök, a megfelelő állapotú kerítés és a nagytestű házőrző kutya jelenléte még ma is visszatartó erőt jelenthet a területre behatolni szándékozókkal szemben.

A kerítéseken, falakon átmászni gyakran könnyű, ezért célszerű ezeket a felső szegélyükön mászás elleni védelemmel ellátni természetesen beleértve az ajtókat, kapukat is.

A külső világítás elijesztheti a betörőt. Az épületeken és a telken lévő sötét területek esetében lehetőleg a teljes külső világítást ajánljuk. Ezt úgy kell szerelni, hogy az épületből lehessen be- és kikapcsolni, de kívülről csak bekapcsolni lehessen.

Felszerelhetők mozgásérzékelő lámpák is.

A külső falakon a dugaszoló aljzatokat úgy kell szerelni, hogy azok belülről kikapcsolhatóak legyenek, mert ily módon a betörő a dugaljához villamos szerszámokat tud csatlakoztatni.

A telefonvezetéket is úgy kell szerelni, hogy az kívülről hozzáférhetetlen legyen, mert ellenkező esetben a külvilággal megszüntethető a kapcsolat. Csak a falba épített és a föld alatti vezetékek a biztonságosak.

Használják a betörők a behatoláshoz a leállított létrákat, kerti bútorokat, kukákat stb. a magasabban lévő nyílászárók elérésére. Ugyancsak potenciálisan veszélyeztetettek a villámhárítók, ereszcsonnák közelében lévő ablakok, erkélyajtók. Ezekben az esetekben az ilyen módon veszélyeztetett nyílászárókat külön biztosítani kell.

Mechanikus védelem

Mint már szó volt róla, a leggyakoribb behatolási hely az ajtó és az ablak.

Milyen követelményeket támasztunk az ajtóval szemben?

- A lakás bejárati ajtaja kriminalisztikai szempontból csak befelé nyílhat,
- a tok oldalanként 4-4 falazó körömmel legyen rögzítve a falazatban,
- az ajtólap minimálisan 40 mm vastag keményfából vagy fémből készüljön,
- csak optikai kitekintő legyen rajta (ablak nem indokolt),
- az ajtólap és a tok zárásponthossza ne haladja meg a 2 mm-t,
- a vasalatokat, sarokvasakat úgy kell kialakítani, hogy azok maximálisan védjenek a betörés ellen,
- az ajtólap zárását minimum 2 db, különböző rendszerű biztonsági zár biztosítsa (még hatékonyabbak azonban a több ponton záródó ajtózárok). A szakszerűen felszerelt hevederzár két oldalon megfelelő zárást biztosít amellet, hogy az ajtó alsó és felső harmadában merevíti is az ajtólapot.
- az ajtót kiemelés és feszítés ellen is biztosítani kell,
- a cylinderbetéteket, mágnesbetéteket védőpajzzsal kell ellátni, így megakadályozhatjuk azok mechanikai feszítését, törését.

Az ajtóra felszerelt másodzárak növelik a biztonságot, de ezeknek is fúrásvédelemmel és letörés ellen védettnek kell lenniük. A legtöbb ajtó az ajtókeretnél a zárttartományban könnyen feltörhető, ezt megnehezíti a masszív és erősen rögzített zárólemez. A biztonsági lánc a betörések ellen nem nyújt védelmet, de szakszerű szerelés nehezítheti a hivatlan látogató dolgát.

Az egyszerű ablaküveg nemcsak a fényt engedi be a lakásba, hanem ha nincs megfelelően levédve a nyílászáró, akkor a betörőnek egyszerű behatolási lehetőséget biztosít.

Az ablakot, kirakatot rácsozattal kell ellátni. A rácsszerkezet helyettesíthető minősített, a rács kiváltására alkalmasnak elismert más szerkezettel is (pl.: áttörésbiztos üveg, biztonsági fólia). A bűnözők elsőszeretettel hatolnak be a pinceablakokon vagy a mellék-helyiségek ablakain is, ezért ezeket is védeni kell.

Elektronikus riasztás

Az elektronikus riasztás a mechanikai védelem fontos kiegészítője. A mechanikai védelmi berendezésekkel ellentétben az elektronikai megoldások nem nehezítik meg a betörést, hanem csak jelzik azt. Míg a hivatlan látogató szorgosan keresi záraink nyitját, fontos, hogy a külvilág tudomására hozzuk: valaki jogtalanul be akar hatolni az épületbe. Felszerelhet helyi riasztású készülékeket is, amelyek hang- és fényhatással hívják fel a szomszédok figyelmét. Másik

megoldás az úgynevezett távriasztás, melynek lényege, hogy ha a betörő dolgozni kezd, akkor az épulettől távolabb, egy erre szakosodott központ észleli „a szorgos munkát”, és „elfogókat” küld a helyszínre.

MI A TEENDŐ BAJ ESETÉN?

Ha betörés nyomait észleli, semmi esetre se menjen be az épületbe! Ennek két oka van: A betörő még mindig bent lehet, és nem kizárt, hogy menekülése érdekében Önnel szemben fizikai erőszakot fog alkalmazni. Ha nem megy be a lakásba, akkor a betörő által hátrahagyott nyomokat nem változtatja meg, így megkönnyíti a rendőrség szakemberének munkáját.

A legrövidebb úton értesítse a rendőrséget, és ha mód van rá, tartsa szemmel az épületet, hogy az esetlegesen ott tartózkodó betörő ne tudjon észrevétlenül távozni. Ha a rendőrség kiérkezése előtt a betörő mégis megpróbálna elmenekülni, feltétlenül jegyezzék meg az illető személy- és ruházatának leírását, gépkocsijának ismertető jegeit -rendszám-, menekülésének útvonalát.

Ezek az információk megkönnyítik a rendőröknek az elkövető elfogását, ezáltal az értéktárgyak mihamarabbi visszajuttatását.

Kerékpárlopások megelőzése

- Soha ne hagyja felügyelet nélkül, lezáratlanul a kerékpárt még egy pillanatra sem! A legtöbb lopás a „beugrok a boltba valamiért, addig kint hagyom a kerékpárt” esetek következménye.
- Jól látható, forgalmas helyen zárja le kerékpárját, olyan területen, ahol a gyalogos forgalomnak legalább minimális visszatartó ereje van a tolvajokkal szemben! Ne zárja a kerékpárját mindig ugyanarra a helyre, mert kifigyelhetik, mikor jön, mikor megy, és így máris megvan az idő a támadásra!
- Órát, lámpát, kulacsot, pumpát, mindent, ami mozdítható a kerékpáron (megvásárolt értékek) vigye magával! Ezek a tartozékok ugyanúgy értékek, vigyázni kell rájuk!
- Ne tárolja a kerékpárját (még lezárva sem) lépcsőházak folyosóján, pincéjében!

A lezárt folyosó sem jelent különösebb akadályt a tolvajoknak. A kerékpárt a bérházakban zárható kerékpártárolóban célszerű elhelyezni, de ott is lezárt állapotban!

- Jegyezze fel kerékpárja azonosításra alkalmas jellemzőit, ismertető jegyeit (típus, vázsám, méret, szín, felszerelések, sérülések, stb.)! Az eltűnt kerékpárt a rendőrség ezen ismertetőjegyek alapján tudja keresni.
- Használjon két (minőségi) zárat! A lakat (zár) lehetőleg olyan legyen, amely a vázat és a kerekeket is átéri! A kerék és a váz legyen mindig együtt egy stabil tárgyhoz (pl.: fa, kerékpártároló, stb.) rögzítve!

Besurranásos lopások megelőzése

A kellemes, tavaszi idő beköszöntével minden évben megfigyelhető, hogy megnő a besurranásos lopások száma. A hosszú téli napok után örömmel engedjük be a napsugarakat lakásunkba, élvezzük a kerti munkát a jó levegőn.

Ahhoz, hogy jogsértés ne rontsa el hangulatunkat, érdemes az alábbi bűnmegelőzési tanácsokat megfogadni.

- Ha otthon tartózkodunk, napközben is zárjuk be a kertkaput, a bejárati ajtót, hiszen nem biztos, hogy észrevesszük a hivatlan látogatót! Miközben a szobában tévézünk, a tolvaj csendben magával viheti a bejárat közelében található értékeinket. A zsákmány többnyire táskák, személyes iratokkal, készpénzzel. Az anyagi veszteségen túl ilyenkor az okmányok pótlása fokozza a kárt és a bosszúságot.
- Ha csak rövid időre hagyjuk el lakásunkat, vendégeinket kísérjük ki, vagy éppen ismerőseinkkel váltunk pár szót, akkor is mindig zárjuk be az ajtót!
- A szellőztetéssel is legyünk óvatosak! Ne hagyjuk kitérve földszinti lakásunk, kertes házuk ablakait, ha nem tartózkodunk a szobában! A lépcsőházakban

ugyanez igaz a függőfolyosóra nyíló ablakokra is. Elég egy pillanat, és a tolvaj már bent is van a szobában, és viszi, amit értékesnek talál.

- Aki kertes házban lakik, és a kert hátsó végében dolgozik, zárja be az utcára nyíló ablakokat, bejárati ajtót, kertkaput. Ellenkező esetben a nyitva hagyott ablakon, ajtókon keresztül a tettes gond nélkül bejuthat otthonunkba, és észrevétlenül távozhat értékeinkkel együtt.

Trükkös lopások megelőzése

Az utóbbi időben országgszerte megnövekedett a szélhámosok által elkövetett bűncselekmények, az úgynevezett trükkös lopások száma, pedig az ilyen jellegű jogsértéseket körültekintéssel, odafigyeléssel sok esetben meg lehetne előzni.

A következőkben néhány hasznos információt teszünk közzé, melyekkel e bűncselekmények egy részét megelőzhetjük, elkerülhető az áldozattá válás.

A trükkös lopások jellemzői a következők:

- Az ilyen jellegű bűncselekmények elkövetői főként az idős, nyugdíjas, egyedül élő embereket célozzák meg.
- Magukat árusnak, közüzemi cég alkalmazottjának, vagy valamilyen hivatalos szerv munkatársának adják ki, és egy valósnak tűnő indokra hivatkozva jutnak be a lakásba.
- Kifigyelik, hogy a sértett hol tartja a pénzt, és figyelmetlenségét kihasználva ellopják értékeit.
- A vidéken élőkhez, magánházaiban lakókhoz becsöngetve közlik, hogy vásárolni szeretnének, majd tíz- vagy hússzezer forintos bankjeggyel fizetnek az általában egy-kétezer forintos áruért. A sértettnek vissza kell adni, és csak az elkövető(k) távozása után derül ki, hogy az átadott pénz hamis.

Ne essenek áldozatul a szélhámosoknak!

Nagy veszélyt jelentenek a magukat valamilyen hivatalos szerv munkatársának, árusnak kiadó szélhámosok.

A módszer lényege, hogy önkormányzat dolgozójaként, vagy közüzemi szolgáltatást ellátó cég (áramszolgáltató, vízművek vagy más szerv) alkalmazottjaként lépnek fel az elkövetők, és arra hivatkoznak, hogy pénzt hoztak, és visszafizetéssel kecsegtetnek. Egy 20.000,- Ft-os bankjegyet felmutatva abból kérnek vissza. Előfordulhat, hogy egyszerűen csak a víz-, gáz-, villanyóra leolvasására hivatkoznak, vagy házalóként éppen eladni, venni akarnak valamit. Eközben kifigyelik, hol tartja pénzét a gyanútlan házigazda, és figyelmét elterelve – vizet kérnek, WC-re, mosdóba mennek, „véletlenül” a másik helyiségben felejtik a mobiltelefont – készpénzétől „megszabadítják”.

HOGYAN LEHET ELKERÜLNI AZ ÁLDOZATTÁ VÁLÁST?

- A szolgáltatók munkatársai sorszámozott, arcképes igazolvánnyal rendelkeznek, egységes formaruhát viselnek! Ezek az igazolványok, melyet fel kell mutatniuk, a legtöbb szolgáltató esetében csak személyi igazolvánnyal együtt érvényesek. Abban az esetben, ha igazolványukat mégsem mutatják meg, meg kell kérni őket arra, hogy igazolják magukat, ha a felszólításnak nem tesznek eleget, nem szabad beengedni őket a lakásba, az udvarba.
- A kertkaput, lakásajtót zárják kulcsra!
- Lakótelepi lakás esetében mielőtt bárkinek ajtót nyitnának, a kitekintő nyíláson át nézzék meg, ki akar bejutni Önökhöz.
- Idegeneket semmilyen körülmények között ne engedjenek be a lakásukba! Ha mégis beengedik, mindig legyen Önökkel egy szomszéd, egy rokon!
- Az idegeneket soha, egyetlen pillanatra se hagyjuk magára a lakásban!
- Ne váltsanak fel nagycímletű bankjegyet idegeneknek! Nem lehetnek biztosak abban, hogy a pénz valódi! Inkább ajánljanak egy közeli boltot vagy a postát, ahol fel lehet váltani a pénzt!

Zseblogások megelőzése

A zsebtolvajok szeretik a tömeget. A közlekedési eszközökön, mozgólépcsőn, áruházakban, piacokon vagy nagyszabású rendezvényeken, strandokon ideális feltételeket találnak arra, hogy egy gyors mozdulattal más táskájából, kosarából, zsebéből pénzt vagy egyéb értéktárgyakat emeljenek el.

A zsebtolvajok általában csoportosan tevékenykednek és az Ön figyelmének elterelésére törekszenek. Egyikük eltereli a figyelmet, a második „lenyúl”, a harmadik átveszi a zsákmányt.

- Kedvelt trükkjük az áldozat ruhájának bepiszkítása, és a tisztogatás közbeni segítség, az áldozat tudatos oldalba lökése, cigaretta vagy tűz kérése. A zsebesek ellen senki nincs biztosítva! Bárki, bármikor áldozatává válhat akcióiknak. De a tolvajok bámulatra méltóan ügyes ujjai ellen is léteznek hatásos lehetőségek a védelemre:
- Pénzt, csekket, hitelkártyát vagy iratokat csak a ruha zárt, belső zsebében tartson, de lehetőleg ne mindent egy helyen!
- Használjon övtáskát, mert a tolvaj nem tud észrevétlenül odakapni!

- Figyeljen arra, hogy kizárólag mindig zárva legyen, és főleg tömegben szorítsa a karja alá! Érintetlenségét többször ellenőrizze!
- Soha ne tegyen pénztárcát vagy kizárólag, autótáskát a bevásárló kocsiába!
- Csak annyi pénzt vigyen magával, amire előreláthatólag aznap szüksége lesz!
- Tömegben még jobban figyeljen környezetére!
- Legyen gyanakvó, ha oldalba lökik, vagy látszólag véletlenül bepiszkítják ruháját!
- Mindig csak annyi csomagot vigyen magával, amennyire képes figyelni!
- Ha tetten éri a zsebtolvajt, hangosan kérje az emberek segítségét! De vigyázzon, a zsebtolvaj általában nincs egyedül!

A rendőrség értesítése

Bűncselekmény észlelése esetén a lehető legrövidebb időn belül értesítse a rendőrséget a 107-es vagy a 112-es segélyhívó telefonszámon. A rendőrök kiérkezéséig a helyszínt ne hagyja el, azt lehetőleg ne változtassa meg! Készüljön fel rá, hogy a feljelentés megtételekor kérni fogják az ellopott tárgyak listáját, azok egyéni azonosításra alkalmas jellemzőit. Az elkövető(k) ről adott személyleírás nagymértékben segítheti a rendőrök munkáját.

LAKÁSTESZT

**Biztonságos az Ön lakása?
Tesztelje otthonát, mielőtt a tolvaj teszi!**

1. Lakás jellege, elhelyezkedése.

- a/ Magányosan álló családi ház, kerítés nélkül, rácsozatlan ablakokkal. 5 p.
- b/ Gyéren beépített területen levő családi ház, kerítéssel, rácsozatlan ablakokkal. 4 p.
- c/ Gyéren beépített területen levő családi ház, kerítéssel, rácsozott ablakokkal. 3 p.
- d/ Település központjában található családi ház, rácsozatlan ablakokkal, földszinti társasházi lakás. 2 p.
- e/ Sűrűn beépített területen lévő családi ház, rácsozott, ablakokkal. Társasházban lévő emeleti lakás. 1 p.

2. A bejárat láthatósága.

- a/ A környezet által takart. 3 p.
- b/ Az ajtó és környezete, a lépcsőház, a kerítés jól megvilágított, áttekinthető. 1 p.

3. A bejárati ajtó milyen megoldású?

- a/ Kétszárnyas ajtó. 5 p.
- b/ Egyszárnyas ajtó. 3 p.
- c/ Egyszárnyas mechanikus védelmi szempontból megerősített (leemelés, kifeszítés ellen védett, vagy ráccsal ellátott) ajtó. 1 p.

4. Milyen az ajtó lapjának szerkezete?

- a/ Üvegezett ajtó, belül üreges ajtó, kopogtatásra hangot ad. 4 p.
- b/ Tömör keményfa. 2 p.
- c/ Tömör lap fémborítással. 1 p.

5. Az ajtótok szerkezete.

- a/ Házgyári, a lakás építéskor beszerelt tok. 4 p.
- b/ Házgyári, de a lakó által később megerősített tok. 2 p.
- c/ Fémtokkal, falazó körmökkel beépítve, leemelés és kifeszítés elleni biztosítással. 1 p.

6. Az ajtót tartó pántok.

- a/ Két darab diópánt vagy szögelt zsanér. 3 p.
b/ Három darab diópánt lefeszítés, leemelés és kifeszítés elleni biztosítással. 1 p.

7. A zárak felszerelési módja.

- a/ Ajtóba bevéssett, nem biztonsági zár. 3 p.
b/ Az ajtó belső felületére erősített, biztonsági zár. 2 p.
c/ Két biztonsági, zárópajzzsal ellátott (hengerzár törés ellen védett) zártípus. 1 p.

8. Zárszerkezet.

- a/ Egy darab nem biztonsági zár. 4 p.
b/ Egy darab biztonsági zár. 3 p.
c/ Két darab biztonsági zár. 1 p.

9. Ablakok és egyéb nyílászárók.

- a/ Kívülálló részére hozzáférhető, normál ablaküveggel, riglivel rögzített ablak. 3 p.
b/ Nehezen vagy csak segítséggel elérhető ablak egyszárnyú, dupla vagy biztonsági üvegezéssel 2 p.
c/ Az ablakok ráccsal védettek. 1 p.

10. A tulajdonos és a szomszédok viszonya a lakás biztonságára.

- a/ Nem tartják a kapcsolatot, rossz vagy közömbös a viszonyuk. 3 p.
b/ Néhányukat ismeri, folyamatos, laza kapcsolatuk van. 2 p.
c/ Kifejezetten jó a kapcsolat, figyelnek egymás lakására. 1 p.

11. A lakás veszélyeztetettsége.

- a/ Rendszeresen hosszabb időre üres - főleg délelőtt, hétvégén, éjszaka is üres. 4 p.
b/ Napközben rendszeresen, több mint 6 órán keresztül üres. 3 p.
c/ Esetenként rövid időre üres. 1 p.

ÉRTÉKELÉS:

11-13 pont: A lakás betörési szempontból csaknem biztonságos. Az Önhöz történő betörés esélye minimális.

14-31 pont között: A lakás közepesen veszélyeztetett. A betörés esélye 20-60%. Ezen már érdemes elgondolkozni. Az adott válaszok alapján értékelje át a helyzetét.

32 pont fölött: Az átlagnál nagyobb a veszélyeztetettség. A betörés esélye 80-90% közötti. A betörők az ilyen lakásokat keresik. A lakás biztonsága gyors, alapvető változtatásokat követel.

Tegyen Ön is lakása biztonsága érdekében!

Biztonságos bankkártya használat

Manapság teljesen természetes, hogy fizetéshez, készpénzfelvételhez bankkártyát használunk. Sokan azonban nem vigyáznak eléggé a bankkártyájukra, pedig ha a következő kép lebegne a szemük előtt, biztosan rádöbbenének arra, hogy valójában egy illetékelen a PIN kód és a bankkártya birtokában az összes pénzük felett rendelkezni tud.

+ PIN kód =

Az elkövetést megkönnyítő, figyelmetlen sértetti magatartások:

- Gépkocsi tetején hagyott pénztárca menet közben leesik.
- Kerékpár kosarából elveszített pénztárca.
- Nyitott gépkocsiban hagyott táska.
- Őrizetlenül hagyott táska, pénztárca.
- Túlzott alkoholfogyasztás alkalmával ismeretlen személyek jelenlétében felfedett PIN kód.
- PIN kód együtt tárolása a bankkártyával.

Megelőzési javaslatok!

- Lehetőség szerint mindig ugyanannál a megszokott vagy ismert típusú ATM-nél vegyenek fel készpénzt. Mielőtt tranzakcióba kezdenének, alaposan vegyék szemügyre a bankkártya behelyezésére szolgáló illetve a pénzkiaadó nyílást, valamint a billentyűzetet! Ha bármi változást, ismeretlen új „alkatrészt” fedeznek fel rajta, ne kezdjenek pénzfelvételbe!
- Még előnyösebb és biztonságosabb, ha olyan ATM-et vesz igénybe, amely épületben vagy banki előtérben található. Így nem az utcán, hanem zárt helyiségben, nyugodt körülmények között tudja elhelyezni a bankjegyeket a pénztárcájába.
- Ha a készülék váratlan vagy indokolatlan „hibajelenséget” produkál (nem adja vissza a kártyát a tranzakciót követően, a pénz nem jelenik meg a pénzkiaadó nyílásban, és a készülék nem küld hibaüzenetet), a megadott telefonszámon lépjen kapcsolatba az üzemeltetővel, de a helyet ne hagyja el, és ne fogadja el ismeretlen személy ajánlközását!
- A tranzakcióról kiadott bizonylatot tegye el, ne hagyja az ATM környezetében, mivel az is fontos információkat tartalmaz!
- Óvakodjon a „csupa jó szándékú” segítőkész idegentől, és a PIN kódot még véletlenül se árulja el senkinek! Legyen türelmes, ha idegen személy tartózkodik az ATM közelében, várja meg, hogy távozzon, és csak ezután kezdje el a tranzakciót.

Még egy jó tanács! Az ATM környezetében tiszteljük egymás intimzónáját, tartsunk kellő távolságot várakozás alatt, amíg sorra kerülünk.

Kizárólag pénzügyi dolgozótól kérjenek segítséget! Kérjük, hogy legyenek körültekintőek, amikor ATM-ből készpénzt vesznek fel, és ha észlelnék bármilyen szokatlan változtatást vagy preparátumot, ne nyúljanak hozzá, hanem értesítsék az illetékes bankot és a rendőrséget.

Gépkocsi-lopások, feltörések megelőzése

Védje gépjárművét az autótolvajok ellen! Az autósok csak akkor döbbennek rá, hogy milyen közelről érinti őket ez a probléma, mikor az utcán vagy a garázsban tartott gépkocsijukhoz közeledve észreveszik, hogy azt feltörték, vagy ami még rosszabb ellopták, és már csak hült helyét találják. **Kérdésként merül fel, hogy melyek azok az eljárások, eszközök és berendezések, amelyek a legalkalmasabbak a gépjárművek lopás és feltörés elleni védelmére.**

Az köztudott, hogy a gépjárművek feltörésének, ellopásának megakadályozására **tökéletes módszer nincs.** Sok ötletes szerkezet és berendezés létezik, melyek megnehezítik, meghosszabbítják a járműbe való behatolást, visszariasztják a tolvajokat, vagy megteremtik a tettenérés lehetőségét.

Egyfajta védelmi rendszer nem képes olyan fokú biztonságot nyújtani, amelyre kizárólagosan támaszkodhatunk.

Először a **mechanikai védelem** feltételeit kell megteremtünk, ugyanis az elektronikus riasztóberendezések nem képesek megátolni a feltörést, csak jelezni tudják a nem kívánatos tett elkövetését.

A jól megválasztott mechanikai eszközök alkalmazása hatékony módszer lehet a megelőzésben, mivel minden olyan módszer jó, ami nehezíti a tolvajok munkáját. Így nem lehet felesleges még a legegyszerűbb kormánykerékre szerelt úgynevezett „esernyőnyél” sem. Az ilyen mechanikai zárrakkal felszerelt autó nyitáshoz, elindításhoz ugyanis eszközök kellene, a tolvajok pedig nem szeretnek nagy csomagokkal járni, illetve ezek kiiktatásával bíbelődni.

A korszerű mechanikai eszközök közé tartoznak a különféle kormány-, pedál- és sebváltó zárrak, melyek alkalmazásával nagyfokú biztonságot érhetünk el.

A kiépített mechanikai védelem után szükséges a gépkocsi elektronikai védelmét megvalósítani. Természetesen a védelem fokának gátat szabnak a viszonylag magas költségek, de az lenne az optimális, ha minden tulajdonos a legújabb riasztót tudná autójába beszereltetni. A gyártó cégek és a tolvajok ugyanis állandó versenyben állnak. Az új rend-

szerek megjelenését követően a bűnözők igyekeznek megfejteni a technikailag újnak számító autóriasztók működését, amihez időre van szükség.

A leginkább elterjedt riasztórendszer - gyártótól függetlenül - mindig azonos kódsorozatot bocsát ki, amelyet a vevő érzékel, majd a kódsorozathoz tartozó parancsot teljesíti (kikapcsol, ajtót nyit, stb.). Ezt használhatják ki a bűnözők. Olyan elektronikus berendezést építenek ki, mely alkalmas az ilyen egységes kódsorozatot kibocsátó gépjárműriasztó illegális vezérlésére. Ezért fontos, hogy a legkorszerűbb autóriasztó típusok közül válasszunk (pld. ugró kódos riasztócsaládok).

A legnehezebben az immobiliserrel felszerelt autók lophatók el. Az elektronikus indításgátló (immobiliser) a gépkocsi eltulajdonítás megakadályozásának egyik leghatékonyabb módszere.

A vagyonvédelem másik megelőző hatású eszközcsoportja a különböző figyelemfelhívó és azonosító jelzések alkalmazása. A lopási szándék megelőzésére szolgál a gépkocsi ablaküvegeinek szélébe (mechanikai eljárással) gravírozott, kicsinyített méretű rendszám, mely bizonyító erejű azonosító jelzésként szolgál. Az ilyen „tetovált” gépkocsit, melynek ablakaiba eltávolíthatatlanul beírták a valódi rendszámot, könnyű azonosítani, és nem érdemes hamis rendszámmal újból forgalomba hozni.

Ehhez hasonló módszer az, mikor speciális, szabad szemmel láthatatlan festékekkel írják fel a gépkocsi karosszériájára, belső kárpitra, műanyag tartozékokra, titkos helyekre az azonosítási jeleket (rendszám, motorszám), ami ultraviola fény hatására lesz látható. Ez a festékréteg eltávolíthatatlan, és az esetleges szétbontást követően is azonosítást tesz lehetővé.

A gépjármű kerekei ellopásának megakadályozására szereljük fel autósboltokban, szakmúhelyekben vásárolható biztonsági kerékórt. Különösen ajánlott könnyűfém keréktárcsák védelmére.

Ne sajnáljuk pénzünket biztonsági berendezésre. Ezek nem kerülnek annyiba, mint amennyi kárt egy-egy jármű ellopása okozhat, arról nem is beszélve, hogy esetleg soha nem látjuk viszont keserves munkával megszerzett gépkocsinkat.

Nem szabad elfelejteni, hogy ezek a lehetőségek a jármű eltulajdonítását akadályozhatják meg, de annak feltörése ellen nem védenek. Sokan nagy értéket tartanak az autójukban. Nem egy esetben a tulajdonos szinte „pánceszekrénynek” használja kocsiját, pénzt, különböző értékes tárgyakat, táskát tárol benne könnyű zsákmányként a betörőknek.

Egy tárgy kilopására ablakbetöréssel 5 másodperc is elég lehet, így a riasztó is hatástalan. Csak egy megoldás létezik:

Látható helyen ne hagyjunk semmit a kocsiban! A kocsit inkább azt mutassa, hogy nincs mit elvinni belőle. Ezen kívül a biztonságot szolgálja, ha a gépjárművet tartózkodási helyünk közelében állítjuk le. Kerüljük az éjszaka kivilágítatlan, elhagyatott helyeket, és a kocsit nyitott ajtóval egy pillanatra se hagyjuk magára. Kiszálláskor az indító-

kulcsot mindig vigyük magunkkal, a kormányzarat hallhatóan kattintsuk be, tekerjük fel ütközésig az ablakot, zárjuk be az ajtókat, csomagtartót, motorteret, szereljük le az antennát (ha levehető), és végül kapcsoljuk be a riasztót.

Az autó feltörése ellen véd az üvegekre ragasztott biztonsági fólia, ami létezik színezett (hővédő) és színezetlen változatban is. Az ablakbetöréses módszerrel dolgozó elkövetők őszinte bánatára az üveg megreped ugyan, de nem esik össze, a helyén marad, eltávolítani csak a nagyon ellenálló fólia beszaggatásával lehet, de az eltart egy ideig.

A fent leírt tények, reméljük, ráirányítják a figyelmet a tulajdonosok egyéni gondosságának fontosságára is.

Terménylopások megelőzése

Az országban több ezer hektár mezőgazdaság által hasznosított terület van. Az őszi közeledtével ezeken a területeken megszorodhatnak a terménylopások. Ezek a területek általában a lakott településektől távol vannak ritkábban látogatottabbak, ami megnehezíti az ilyen jellegű bűncselekmények elleni hatékony védekezést.

Fontolja meg az alábbiakat:

- A földtulajdonosok a mezőgazdasági munkák idején, a termény betakarítása időszakában gyakrabban látogassák a termőterületeket és tájékoztassák egymást, ha gyanús körülményt észlelnek.
- Amennyiben a településen működik polgárőrség, mezőőri-, tanyagondnoki szolgálat, illetve vadásztársaság, a földtulajdonosoknak célszerű felvenni velük a kapcsolatot arra kérve őket, hogy tevékenységük során kísérik figyelemmel az adott területeket.
- Fontos a betakarított termények biztonságos tárolásáról való gondoskodás. A termények tárolására szolgáló épületek ajtóira, ablakaira szereljenek rácsot. Az ajtók zárásáról biztonsági zárral, szükség esetén lakattal is gondoskodni kell. Lehetőségek függvényében alkalmazzanak riasztó-, és kamera rendszert.

Trükkös tűzifa árusok

A fűtési szezon közeledtével megjelenhetnek a trükkös tűzifa árusok! Minden évben több tucatnyi embert csapnak be a tűzifával házalók. Trükkök tömegével verik át a megrendelőket a csalók.

Elkövetési módszereik jellemzői a következők:

A tűzépi árnál jóval olcsóbban kínálják „kiváló” minőségű portékájukat plakátokon, hirdetési újságokban. Csak egy telefonszámot adnak meg a hirdetéseikben, az áru értékesítését pedig általában helyszínrre szállítással vállalják.

A jármű platóján még tíz mázsa a tüzelő, udvaron leborítva már csak ennek a fele. A laikus vevő még csak megbecsülni se tudja, hogy valóban annyit kapott-e, amennyit megrendelt.

Nem a megrendelt minőségű tűzifát szállítják ki.

A vásárlás során – nagyobb címletű bankjegyből vissza kell adni – kifigyelik, hol tartja a gyanútlan házigazda a pénzt és a figyelmét elterelve (vizet kérnek, WC-re, mosdóba mennek) megszabadítják tőle.

HOGYAN LEHET ELKERÜLNI AZ ÁLDOZATTÁ VÁLÁST?

- Fontolják meg a kiválónak tűnő – piaci árnál jóval kedvezőbb – ajánlatot, őrizték meg egészséges bizalmatlanságukat az árusokkal szemben.
- Megbízható helyről, embertől vásároljanak tüzelőt.
- A megrendeléskor előre egyeztessenek időpontot a kiszállításhoz, és lehetőség szerint kérjék valamelyik szomszéd vagy rokon segítségét, aki jártas a tüzelőanyagok vásárlásában.
- Kérjenek mérlegelést valamelyik közeli tűzép telepen és csak azután fizessenek, amikor mindent rendben találnak.
- Lehetőség szerint ne legyenek egyedül az árú kifizetésekor.
- Legyenek óvatosak és otthonaikba ne engedjenek be idegeneket, így nem válhatnak a tolvajok áldozatává.
- Bűncselekmény észlelése után azonnal értesítsék a rendőrséget a 107, 112 segélykérő telefonszámon közölve a szükséges információkat.

Vegyszer lopások megelőzése

Az elmúlt évek rendőrségi tapasztalatai az mutatják, hogy a mezőgazdasági munkák beindulásával a vegyszerek tárolására szolgáló létesítmények, épületek bűncselekmények elkövetőinek célpontjává válhatnak. Az elkövetők cselekményükkel több millió forintot kárt okozhatnak, hiszen ezen szerek beszerzési ára kis mennyiség esetén is igen magas.

A vegyszerek (műtrágyák, növényvédő-, gombaölő szerek, stb.) eltulajdonítása kiemelten veszélyes abból a szempontból is, hogy egyrészt vásárlása engedélyhez kötött, a kijuttatás során sok esetben védőfelszerelést kell használni, illetve a környezetvédelmi szempontokat is figyelembe kell venni. Ezért ezeknek a jogsértéseknek a megelőzése kiemelt fontosságú élvez.

Ezen bűncselekmények megelőzésében, megszakításában, az elkövetők felderítésében és elfogásában kiemelt szerep juthat azon vagyonsvédelmet szolgáló megoldásoknak, amelyek mindamelllett, hogy fokozzák a biztonságot, csökkentik ezen objektumok veszélyeztetettségét is.

Kiemelt fontosságú az épületek behatolás elleni védelme. Az ajtókra, ablakokra célszerű rácsot felszereltetni. Az ajtók zárásáról legalább két biztonsági zárral, illetve törésbiztos lakattal kell gondoskodni.

Hosszabb idejű, vagy folyamatos tárolás esetén célszerű a riasztók alkalmazása, mivel az ajtón elhelyezett „riasztóval védett terület” felirat sok esetben visszatarthatja a betörőt a cselekmény elkövetésétől. Riasztók közül célszerű az un. „néma” riasztók alkalmazása, melyek jellemzője, hogy a helyszínen nem jeleznek, de a riasztás pillanatában valamely vagyonvédelmi cég figyelőközpontjába küldenek jelzést, jelezve ezáltal a betörés tényét. Ezen kívül az időben helyszínre érkező segítség elősegítheti a bűncselekmény megszakítását, az elkövetők akár a helyszínen történő elfogását is. A riasztók azonban csak akkor tudnak védelmet nyújtani, ha használják őket, be vannak kapcsolva és működőképesek, ezért működésüket célszerű rendszeresen ellenőrizni.

A vegyszerek tárolását lehetőleg nem külterületen, lakott területektől távol eső, őrzetlen telephelyen, épületben kell megoldani. Amennyiben a tárolás más módon nem megoldható, vagy tárolása csak időszakosan történik az épületben, célszerű az épület előerős őrzéséről – éjjeliőr, vagyonvédelmi cég bevonásával – gondoskodni.

Bűncselekmény észlelése után soron kívül értesíteni kell a rendőrséget, közölve a szükséges információkat. Amennyiben lehetséges a helyszínt érintetlenül kell hagyni. Ha a helyszínen bármilyen változás történt, azt a rendőrhatalóságnak jelezni kell.

Állatlopások megelőzése

Az Alföldön egyes bűnözők előszeretettel választanak állattartó telepeket cselekményük célpontjául.

Javasoljuk, hogy az ilyen jellegű létesítményeket lehetőségeikhez képest alapvető vagyonvédelmet szolgáló megoldásokkal lássák el, melyek figyelembe vételével elkerülhetik, hogy sértetté váljanak és csökkentik az ilyen jellegű bűncselekmények elkövetésének kockázatát:

- A telepeket megfelelő kialakítású kerítéssel kell körbe venni, a kapuk biztonságos zárásáról gondoskodni kell.
- Az ablakokra célszerű rácsot felszereltetni, az ajtókat biztonsági zárral, lakattal ellátni.
- Nagyobb állatlétszámú telep esetében az őrzésről éjjeli őr, terület felügyeleti eszközök alkalmazásának lehetősége javasolt.
- A szabadban tartott állatok esetében feltétlenül szükséges őrzésükről gondoskodni.
- Amennyiben a településen működik polgárőrség, mezőőri vagy tanyagondnoki szolgálat, célszerű felvenni a kapcsolatot velük annak érdekében, hogy munkájuk során kísérjék figyelemmel az érintett telepet, valamint a szabadban tartott állatokat.

Bűncselekmény esetén azonnal tegyen bejelentést az ingyenesen hívható 107-es, illetve 112-es segélyhívó számokon!

***Készült a BELÜGYMINISZTERIUM
NEMZETI BŰNMEGELŐZÉSI TANÁCS
támogatásával a
„Kisebb települések – nagyobb biztonságban.
Négy megye összefogása a falvakban élőkért.”
című projekt keretében.***

